

El Mare Nostrum fragmentat

Aquest dossier conté les activitats de pràctica per a cada apartat de la unitat.

1

Quan el Mediterrani era romà

1. Explica què volia dir **Mare Nostrum** i quines tres coses mantenien unit l'Imperi romà.
2. Indica **dues causes internes** i **una causa externa** que van afeblir l'imperi.
3. Per què diem que Roma «no va caure de cop»? Què va passar realment l'any 476?
4. Explica la diferència de destí entre la **meitat occidental** i la **meitat oriental** de l'imperi.

2**Bizanci, la Roma que no va caure**

1. On era Constantinoble i per què el seu emplaçament era tan avantatjós?
2. Explica les **dues grans herències** de Justinià que han arribat fins als nostres dies.
3. Esmenta **tres trets** que feien els bizantins diferents dels romans antics.
4. Per què podem dir que Bizanci va ser «la Roma que no va caure»? Fins a quin any va durar?

3**L'islam: una fe nova canvia el mapa**

1. Què va passar l'any **622** i per què és tan important per als musulmans?

2. Enumera els **cinc pilars** de l'islam i explica'n breument un.

3. Explica **dues raons** per les quals l'expansió de l'islam va ser tan ràpida.

4. Quines van ser les dues grans capitals dels califes? Quina va substituir l'altra? Per què diem que el món islàmic va «salvar» bona part de la ciència antiga?

4

L'Occident germànic i feudal

1. Quins eren els principals **regnes germànics**? On manaven els visigots?
2. Què va passar el dia de Nadal de l'any **800** i per què va ser important?
3. Quins **tres pobles** atacaven l'Europa dels segles IX i X? Relaciona aquesta inseguretat amb el naixement del feudalisme.
4. Explica què és el **feudalisme** fent servir les paraules *vassall*, *senyor* i *feu*. Què era un serf i en què es diferenciava d'un esclau?

5

La frontera de casa: 711 i el naixement de Catalunya

1. Què va passar l'any **711**? Quin nom va rebre el territori conquerit i com era la convivència entre musulmans, cristians i jueus?
2. Què era la **Marca Hispànica** i per què la van crear els francs? Esmenta'n almenys tres comtats.
3. Explica com els comtats catalans van passar de dependre del rei franc a ser, de fet, independents. Quin paper hi va tenir **Guifré el Pelós**?
4. Què vol dir **aprisió** i per què va ser útil per repoblar el Bages?
5. Explica què és el **monestir de Sant Benet de Bages**, quan es va fundar i per què és un bon testimoni de l'època de frontera.

6

Un mar, tres mons

1. Per què diem que els tres mons estaven alhora **enfrentats i connectats**? Posa un exemple de cada cosa.
2. Quins productes i quins coneixements viatjaven pel Mediterrani entre els tres mons?
3. Copia i completa el quadre comparatiu dels tres mons amb les files: *centre, qui mana, religió, llengua i economia*.
4. Dels tres hereus de Roma, quin creus que s'assemblava més a l'Imperi romà original? Justifica la resposta.